

Dokument s plenarne sjednice

A9-0258/2021

27.7.2021.

IZVJEŠĆE

o ulozi razvojne politike u odgovoru na gubitak biološke raznolikosti u zemljama u razvoju u kontekstu ostvarenja ciljeva Programa 2030.
(2020/2274(INI))

Odbor za razvoj

Izvjestitelj: Michèle Rivasi

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	23
KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU	24

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o ulozi razvojne politike u odgovoru na gubitak biološke raznolikosti u zemljama u razvoju u kontekstu ostvarenja ciljeva Programa 2030. (2020/2274(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Međunarodnu uniju za očuvanje prirode,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o biološkoj raznolikosti iz 1992. i 15. sastanak Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (COP15),
- uzimajući u obzir Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda iz 2007.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima seljaka i ostalih osoba koje rade u ruralnim područjima iz 2018.,
- uzimajući u obzir Posebno izvješće Međuvladinog panela UN-a za klimatske promjene (IPCC) o klimatskim promjenama i tlu iz 2019.,
- uzimajući u obzir Posebno izvješće IPCC-a o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena iz 2019.,
- uzimajući u obzir Izvješće o globalnoj procjeni biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje je objavila Međuvladina znanstveno-politička platforma za biološku raznolikost i usluge ekosustava (IPBES) iz 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće s radionice IPBES-a o biološkoj raznolikosti i pandemiji od 29. listopada 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće Posebnog izvjestitelja UN-a o pravima autohtonih naroda, podneseno Općoj skupštini UN-a 2016.,
- uzimajući u obzir Konvenciju br. 169 Međunarodne organizacije rada (ILO) o autohtonim i plemenskim narodima iz 1989.,
- uzimajući u obzir „Peto izdanje globalnog pregleda biološke raznolikosti” Tajništva Konvencije o biološkoj raznolikosti od 15. rujna 2020.,
- uzimajući u obzir sastanak na vrhu UN-a o biološkoj raznolikosti od 30. rujna 2020.,
- uzimajući u obzir Program UN-a za održivi razvoj do 2030. i ciljeve održivog razvoja,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora,
- uzimajući u obzir izjavu iz Cancuna o promicanju održivog stočarstva i uzgoja stoke u

svrhu očuvanja biološke raznolikosti na travnjacima i pašnjacima sa sastanka COP13 u okviru Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti od 14. prosinca 2016.,

- uzimajući u obzir izvješće panela stručnjaka na visokoj razini za sigurnost opskrbe hranom i prehranu Odbora za svjetsku sigurnost opskrbe hranom (CFS) iz srpnja 2019. naslovljeno „Agroekološki i ostali inovativni pristupi za održive poljoprivredne i prehrambene sustave kojima se unapređuje sigurnost opskrbe hranom i prehrana”,
- uzimajući u obzir izvješće FAO-a o aktualnim znanjima o biološkoj raznolikosti tla – Stanje, izazovi i potencijali, objavljeno 2020.
- uzimajući u obzir Konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) i Konvenciju o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (CMS),
- uzimajući u obzir globalnu analizu organizacije Front Line Defenders za 2020.,
- uzimajući u obzir pokazatelje bioraznolikosti (Streamlining European Biodiversity Indicators, SEBI) iz 2020. koje je izdala Europska agencija za okoliš,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 9. ožujka 2020. naslovljenu „Put prema sveobuhvatnoj strategiji s Afrikom” (JOIN(2020)0004),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. veljače 2021. naslovljenu „Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama” (COM(2021)0082),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija ‚od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” (COM(2020)0381),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380),
- uzimajući u obzir Preporuku Komisije 2013/396/EU od 11. lipnja 2013. o zajedničkim načelima privremenih i nadoknađujućih mehanizama kolektivne pravne zaštite u državama članicama koji se odnose na kršenje prava zajamčenih pravom Unije¹,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 23. srpnja 2019. o pojačanju djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma (COM(2019)0352) i naknadne Zaključke Vijeća,
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća o autohtonim narodima od 15. svibnja 2017.,
- uzimajući u obzir novi Europski konsenzus o razvoju iz 2017.,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za izvršavanje zakonodavstva, upravljanje i trgovinu u području šuma, usvojen u studenome 2003.,

[SL L 201, 26.7.2013., str. 60.](#)

- uzimajući u obzir dubinsku analizu u području trgovine i biološke raznolikosti koju je u lipnju 2020. objavila njegova Glavna uprava za vanjsku politiku²,
 - uzimajući u obzir reviziju na sredini razdoblja provedbe strategije EU-a o bioraznolikosti³,
 - uzimajući u obzir dubinsku analizu naslovljenu „Poveznica između gubitka biološke raznolikosti i povećanog širenja zoonotskih bolesti”, koju je u lipnju 2020. objavila njegova Glavna uprava za unutarnju politiku⁴,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. srpnja 2018. o kršenju prava autohtonih naroda u svijetu, uključujući jagmu za zemljištem⁵,
 - uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Autohtoni narodi, ekstraktivne industrije i ljudska prava”, koju je u rujnu 2014. objavila njegova Glavna uprava za vanjsku politiku⁶,
 - uzimajući u obzir dubinsku analizu naslovljenu „Izazovi za prava u području okoliša i prava autohtonih naroda u Amazoniji”, koju je u lipnju 2020. objavila njegova Glavna uprava za vanjsku politiku⁷,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. listopada 2020. s preporukama Komisiji o pravnom okviru EU-a za zaustavljanje i poništavanje globalnog krčenja šuma koje je uzrokovao EU⁸,
 - uzimajući u obzir europski zeleni plan,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za razvoj (A9-0258/2021),
- A. budući da životni prihodi oko 70 % siromašnih ljudi na svijetu izravno ovise o biološkoj raznolikosti;
 - B. budući da se gubitak biološke raznolikosti većinom događa u zemljama u razvoju;
 - C. budući da je biološka raznolikost i dalje ključna za razvoj lijekova;
 - D. budući da je iz najopsežnije globalne procjene razvidno da usluge ekosustava osiguravaju korist vrijednu 125-140 trilijuna američkih dolara godišnje, tj. više nego

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603494/EXPO_IDA\(2020\)603494_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603494/EXPO_IDA(2020)603494_EN.pdf)

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-annex-eu-biodiversity-strategy-2030_en.pdf and https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0034_EN.html

⁴ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/658217/IPOL_IDA\(2020\)658217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/658217/IPOL_IDA(2020)658217_EN.pdf)

⁵ [SL L 118, 8.4.2020., str. 15.](#)

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/534980/EXPO_STU\(2014\)534980_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/534980/EXPO_STU(2014)534980_EN.pdf)

⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603488/EXPO_IDA\(2020\)603488_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603488/EXPO_IDA(2020)603488_EN.pdf)

⁸ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0285.

jedan i pol puta više od globalnog BDP-a⁹;

- E. budući da je biološka raznolikost s jedne strane pod utjecajem klimatskih promjena, a s druge strane uvelike pridonosi ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama kroz usluge ekosustava koje podržava;
- F. budući da se predviđa smanjenje biološke raznolikosti i usluga ekosustava u idućim desetljećima, kao i povećanje ponude i potražnje za materijalima dobivenima iz prirodnih izvora trenutne tržišne vrijednosti (hrana, hrana za životinje, drvo i bioenergija);
- G. budući da ključni pritisci na kopnenu, morsku i ostalu vodenu biološku raznolikost uključuju gubitak staništa i fragmentaciju (naročito zbog širenja i intenziviranja poljoprivrede), prekomjernog iskorištavanja prirodnih resursa (npr. ribe), onečišćenja, invazivnih stranih vrsta i klimatskih promjena;
- H. budući da, prema Izvješću IPBES-a o globalnoj procjeni biološke raznolikosti i usluga ekosustava, većina ciljeva u pogledu biološke raznolikosti iz Aichija za 2020. nije postignuta;
- I. budući da su u Globalnom izvješću o riziku Svjetskog gospodarskog foruma iz 2020. rizici za okoliš utvrđeni kao najveći sustavni rizici za naše globalno gospodarstvo;
- J. budući da OECD procjenjuje da je vrijednost financijskih tokova koji bi mogli biti štetni za biološku raznolikost (bazirani na fosilnom gorivu i poljoprivrednim subvencijama) 500 milijardi američkih dolara godišnje, što je deset puta više od globalnih financijskih tokova za očuvanje biološke raznolikosti i održive upotrebe, i budući da su troškovi nedjelovanja u pogledu gubitka biološke raznolikosti visoki i da će prema predviđanjima rasti¹⁰;
- K. budući da IPBES navodi da su prenamjena zemljišta, širenje poljoprivrede i urbanizacija odgovorni za više od 30 % novih pojava bolesti;
- L. budući da je iz nedavnih ispitivanja vidljivo da u važnim svjetskim područjima očuvanja biološke raznolikosti živi između 1,65 i 1,87 milijardi autohtonih naroda, lokalnih zajednica i potomaka Afrikanaca; budući da je drugi nalaz pokazao da 56 % stanovnika područja važnih za očuvanje biološke raznolikosti živi u zemljama s niskim i srednjim dohotkom; budući da samo 9 % živi u zemljama s visokim dohotkom; budući da to naglašava nerazmjerni utjecaj očuvanja na južnoj polutki prema Inicijativi za prava i resurse;
- M. budući da postoje znanstveni dokazi o složenoj povezanosti između gubitka biološke raznolikosti i povećanog rizika od zoonotskih bolesti kao što je COVID-19;
- N. budući da osnovne potrebe i životni prihodi autohtonih naroda i lokalnih zajednica

⁹*Bioraznolikost: Finance and the Economic and Business Case for Action* (Bioraznolikost: Financije te gospodarski i poslovni aspekt djelovanja). Sažetak i sinteza, Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), svibanj 2019., str. 7.,

¹⁰*Bioraznolikost: Finance and the Economic and Business Case for Action* (Bioraznolikost: Financije te gospodarski i poslovni aspekt djelovanja). Sažetak i sinteza, OECD, svibanj 2019.

uvelike ovise o zemlji, prirodnim resursima i ekosustavima, uzimajući u obzir činjenicu da njihov nizak životni standard i isključenost iz političkog i gospodarskog života može dovesti do presudnih sukoba zbog upotrebe prirodnih resursa i zemljišnih prava;

- O. budući da teritoriji koji tradicionalno pripadaju autohtonim narodima čine oko 22 % ukupne svjetske kopnene površine te se podudaraju s područjima na kojima se nalazi 80 % biološke raznolikosti našeg planeta;
- P. budući da zaštićena područja imaju potencijal za očuvanje biološke raznolikosti u korist cijelog čovječanstva, ali su u nekim slučajevima također povezana s masovnim kršenjima ljudskih prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica;
- Q. budući da su autohtoni narodi i dalje među najsiromašnijima od siromašnih, i budući da je jedna od glavnih poteškoća s kojom se autohtoni narodi suočavaju na globalnoj razini pravno priznanje kolektivnog vlasništva nad zemljištima njihovih predaka, osobito kad su ta zemljišta proglašena zaštićenim područjima;
- R. budući da se procjenjuje da je 50 % zaštićenih područja diljem svijeta utvrđeno na zemljištima koja su tradicionalno u posjedu i upotrebi autohtonih naroda, i budući da je taj udio najveći u Sjevernoj i Južnoj Americi, s time da u Središnjoj Americi može čak i premašiti 90 %;
- S. budući da zbog nepriznavanja običajnih zemljišnih prava autohtonih naroda i zajednica dolazi do rizika od jagme za zemljištem, a time i ugrožavanja njihovih životnih prihoda i njihove sposobnosti da reagiraju na klimatske promjene ili gubitak biološke raznolikosti;
- T. budući da je posebni izvjestitelj UN-a za autohtone narode ustanovio da su ekstraktivne industrije glavni izvor sukoba i nasilja na teritorijima autohtonih naroda;
- U. budući da je prema globalnoj analizi organizacije Global Line Defenders iz 2020. najmanje 331 borac za ljudska prava ubijen 2020., od čega se njih 69 % borilo u području zaštite okoliša, a 26 % je radilo posebno na pravima autohtonog stanovništva;
- V. budući da EU želi postići cilj zaštite najmanje 30 % biološke raznolikosti na temelju Konvencije o o biološkoj raznolikosti;
- W. budući da sve veći broj istraživanja pokazuje da autohtoni narodi i lokalne zajednice posjeduju ključno znanje i imaju presudnu ulogu u održivom upravljanju prirodnim resursima i očuvanju biološke raznolikosti, kao i u poboljšanju životnih prihoda ruralnog stanovništva i jačanju otpornosti lokalnog stanovništva i zajednica; budući da nije moguće postići ciljeve biološke raznolikosti bez prepoznavanja i poštivanja prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica;
- X. budući da je EU utvrdio snažne obveze i ciljeve zaštite okoliša u europskom zelenom planu, a ekološki otisak EU-a i dalje je visok, što negativno utječe na okoliš u zemljama u razvoju; budući da se strategijom EU-a o biološkoj raznolikosti želi postići situacija u kojoj su svi svjetski ekosustavi obnovljeni, otporni i na odgovarajući način zaštićeni do 2050., u skladu s Programom za održivi razvoj do 2030., te navodi posvećenost cilju okončanja istrebljivanja vrsta zbog ljudskog utjecaja do 2050., na temelju međugeneracijske odgovornosti i načela jednakosti, uključujući poštivanje prava te

potpuno i učinkovito sudjelovanje autohtonih naroda i lokalnih zajednica; budući da bi strategija EU-a i njegovih država članica za potporu zemljama u razvoju trebala biti osmišljena kako bi se predvidjeli utjecaji klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti;

- Y. budući da je biološka raznolikost presudna za sigurnost opskrbe hranom, dobrobit ljudi i razvoj u cijelom svijetu; budući da koristi koje ljudi dobivaju iz ekosustava uključuju, između ostalog, pročišćavanje vode i zraka, suzbijanje štetočina i kontrolu bolesti, oprašivanje biljaka, plodnost tla, genetsku raznolikost, opskrbu pitkom vodom, zaštitu od poplava, sekvestraciju ugljika i otpornost na klimatske promjene; budući da su šume utočište za više od 75 % biološke raznolikosti na svjetskom kopnu i budući da životni prihodi više od 25 % svjetskog stanovništva ovise o šumskim resursima; budući da su zbog pandemije bolesti COVID-19 došla do izražaja područja nejednakosti različitih poljoprivredno-prehrambenih sustava kao i nužnost prilagodbe i poboljšanja održivosti proizvodnje malih zemljoposjednika u zemljama u razvoju, preobrazbe poljoprivredno-prehrambenih sustava i preusmjerenja poljoprivrede prema klimatskoj održivosti;
- Z. budući da je iz Posebnog izvješća IPCC-a o klimatskim promjenama i zemljištu od 8. kolovoza 2019. razvidno da se autohtoni narodi već dugo prilagođavaju klimatskim promjenama koristeći se svojim tradicionalnim znanjem koje jača njihovu otpornost;
- AA. budući da Posebno izvješće IPCC-a o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena od 24. rujna 2019. jednako tako pruža dokaze o koristima kombiniranja znanstvenih spoznaja s lokalnim i autohtonim znanjem radi osiguravanja otpornosti;
- AB. budući da se člankom 8. točkom (j) Konvencije o biološkoj raznolikosti države stranke obvezuju na poštivanje i održavanje znanja, inovacija i praksi autohtonih i lokalnih zajednica koje su relevantne za očuvanje i održivu upotrebu biološke raznolikosti; budući da u Konvenciji o biološkoj raznolikosti ipak nisu izričito priznata ljudska prava autohtonih naroda;
- AC. budući da Organizacija UN-a za hranu i poljoprivredu (FAO) procjenjuje da je širom svijeta izgubljeno oko 75 % genetske raznolikosti biljaka, dok se 75 % svjetske hrane proizvodi iz samo 12 biljaka i pet životinjskih vrsta, što predstavlja ozbiljan rizik za globalnu sigurnost opskrbe hranom;
- AD. budući da gubitak genetske raznolikosti, osobito zamjena lokalnih, dobro prilagođenih pasmina, povećava osjetljivost na štetočine, bolesti i promjene u okolišu, uključujući klimatske promjene; budući da tržišna globalizacija poljoprivrede dodatno pojačava gubitak biološke raznolikosti u poljoprivredi, što znači manje kapaciteta za inovacije i prilagodbu klimatskim promjenama;
- AE. budući da se procjenjuje da je međunarodna trgovina odgovorna za 30 % ugroženih vrsta na globalnoj razini;
- AF. budući da nezakonita trgovina divljom florom i faunom i nezakonita trgovina drvom i sirovinama uz međunarodnu trgovinu mogu ubrzati degradaciju i uništenje biološke raznolikosti u zemljama sa slabim institucijama i propisima o zaštiti okoliša;
- AG. budući da su oceani veliki rezervoari biološke raznolikosti i primarni regulator globalne klime; budući da je njihovo očuvanje ključno za održivi razvoj i iskorjenjivanje

siromaštva, osiguravanje održivih životnih prihoda i sigurnost opskrbe hranom za milijarde ljudi; budući da je onečišćenje morskih ekosustava plastikom i globalni i lokalni problem koji može imati ozbiljne posljedice za divlju floru i faunu, gospodarske djelatnosti i ljudsko zdravlje u zemljama u razvoju; budući da je razmjer ovog onečišćenja uvelike podcijenjen i budući da postoje nedostaju određena znanja, osobito o utjecaju na obalna zemljišta i zajednice; budući da prema nedavnom izvješću pod Programom UN-a za zaštitu okoliša „Zanemareni: utjecaji morskog otpada i onečišćenja plastikom na ekološku pravdu”, takav otpad i onečišćenje nerazmjerno utječu na ranjive ljude, ugrožavaju potpuno i učinkovito ostvarivanje ljudskih prava i predstavljaju značajne prepreke za postizanje ciljeva održivog razvoja;

- AH. budući da je strategija EU-a o biološkoj raznolikosti posvećena pravednoj raspodjeli dobiti koje proizlaze iz upotrebe genetskih resursa povezanih s biološkom raznolikosti te jačanju poticajnog okvira u kojem se koriste alati za istraživanje, inovacije i tehnologiju;
- AI. budući da kaznena djela protiv okoliša, a naročito ona u šumarstvu, čija je vrijednost prema Programu UN-a za zaštitu okoliša i Interpolu procijenjena na iznos dvostrukog globalnog proračuna za humanitarnu pomoć, ubrzavaju gubitak biološke raznolikosti i klimatske promjene;
- AJ. budući da postoje preklapanja između žarišta biološke raznolikosti i područja pogođenih siromaštvom, s obzirom na to da se većina žarišta očuvanja nalazi u zemljama visoke prevalencije siromaštva i nesigurnosti opskrbe hranom;
- AK. budući da je Republika Maldivi, u svojoj izjavi od 3. prosinca 2019., pozvala na izmjene i dopune Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda radi prepoznavanja kaznenih djela koja bi dovela do ekocida;
- AL. budući da IPBES izvještava o povećanju vrijednosti legalne međunarodne trgovine divljim životinjama od 500 % od 2005. i 2000 % od 1980-ih¹¹;
- AM. budući da je EU jedan od najvećih uvoznika divlje flore i faune i povezanih proizvoda na globalnoj razini;
- AN. budući da je globalna trgovina divljom florom i faunom jedan od najunosnijih oblika organizirane kriminalne prekogranične aktivnosti;
- AO. budući da se u scenariju bez uvođenja mjera očekuje da će se zbog klimatskih promjena riblja biomasa smanjiti za 30 do 40 % u određenim tropskim regijama do 2100. i budući da klimatske promjene snažno utječu na biološku raznolikost mora; budući da zemlje u tim zonama uvelike ovise o ribarstvu, ali im nedostaju socijalna i financijska sredstva da se prilagode i pripreme na budućnost;
- AP. budući da se Međunarodna unija za očuvanje prirode zalaže za pretvaranje najmanje 30 % svih morskih staništa do 2020. u mrežu zaštićenih morskih područja pod visokom zaštitom;
- AQ. budući da nezakonito, neprijavljeno i neregulirano ribarenje pridonosi prekomjernom

¹¹ Radionica IPBES-a o biološkoj raznolikosti i pandemijama, Izvješće s radionice, 2020., str. 23.

iskorištavanju globalnih morskih resursa i time ugrožava njihovu održivost;

1. zabrinut je zbog činjenice da gubitak biološke raznolikosti i usluga ekosustava ugrožava napredak ka postizanju oko 80 % procijenjenih ciljeva održivog razvoja; poziva EU da nastavi ulagati napore u svrhu smanjenja svog otiska biološke raznolikosti na svjetskoj razini i njegova usklađivanja s mogućnostima planeta;
2. ističe da životni prihodi skoro polovice ljudskog stanovništva izravno ovise o prirodnim resursima, te da zadovoljavanje osnovnih dnevnih potreba mnogih najranjivijih i najsiromašnijih ljudi izravno ovisi o biološkoj raznolikosti; stoga naglašava da zbog gubitka bioraznolikosti može doći do intenziviranja nejednakosti i marginalizacije najranjivijih ljudi otežavanjem njihova pristupa zdravom životu i smanjenjem njihove slobode izbora i djelovanja; podsjeća na to da klimatske promjene ugrožavaju biološku raznolikost, što pak povećava ranjivost tih ljudi i ugrožava njihova temeljna prava i dostojanstvo; zauzima stav da zemlje u razvoju treba podržati kako bi razvijale i provodile učinkovite politike ublažavanja i prilagodbi klimatskim promjenama;
3. poziva EU na sveobuhvatno rješavanje temeljnih uzroka gubitka biološke raznolikosti i uključivanje obveza u pogledu očuvanja, održive upotrebe resursa i obnove ekosustava u njegovu vanjsku politiku suradnje i partnerstva radi razvoja, u skladu s načelom usklađenosti politika radi razvoja kako bi se smanjio pritisak na biološku raznolikost diljem svijeta;
4. podsjeća na to da je za održivi razvoj potrebno uspostaviti dobru ravnotežu između gospodarske, socijalne i ekološke dimenzije; također podsjeća na to da su očuvanje, održiva upotreba i obnova biološke raznolikosti presudni za postizanje mnogih ciljeva razvojne politike, uključujući zdravlje ljudi, ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama, rano upozoravanje, smanjenje rizika od katastrofe, sigurnosti opskrbe vodom, hranom i prehrane, ruralni razvoj i otvaranje radnih mjesta, održivu upotrebu šuma, ekosustave u poljoprivredi kao i stvaranje ili očuvanje otpornih prehrambenih sustava; podsjeća na to da štetne učinke degradacije ekosustava nerazmjerno snose siromašni, osobito žene i mladi, kao i autohtoni narodi i ostale zajednice koje ovise o prirodnim resursima;
5. naglašava da je EU odgovoran i za očuvanje globalne biološke raznolikosti i održivu upotrebu biološke raznolikosti; naglašava da se ciljevi i ciljne vrijednosti EU-a koje se odnose na biološku raznolikost trebaju temeljiti na dobrom poznavanju znanstvenih činjenica i biti u potpunosti integrirani u vanjsko djelovanje EU-a, naročito u području strategija i sporazuma o partnerstvu, uključujući sporazume o ribarstvu sa zemljama u razvoju, ustraje da treba intenzivirati nastojanja na očuvanju i obnovi u takvim zemljama, osobito na regionalnoj razini;
6. podsjeća na odgovornost EU-a i trećih razvijenih zemalja za gubitak biološke raznolikosti na globalnoj razini; poziva EU da uloži više truda u financijsku i tehničku podršku zemljama u razvoju diljem svijeta radi postizanja novih globalnih ciljeva, borbe protiv kaznenih djela protiv okoliša i suzbijanja uzroka gubitka biološke raznolikosti;
7. naglašava dužnost država da zaštite prirodne ekosustave i ekosustave bogate biološkom raznolikošću i njima upravljaju na održiv način te da zaštite ljudska prava i zemljišna prava autohtonih naroda, lokalnih zajednica i potomaka Afrikanaca čije preživljavanje ovisi o tim ekosustavima;

8. poziva EU i njegove države članice da dodaju priznavanje prava na siguran, čist, zdrav i održiv okoliš u Povelju o temeljnim pravima Europske unije, podrže globalno priznavanje tog prava kao ljudskog prava i podrže uključivanje sveobuhvatne zaštite i obrane prirode, biološke raznolikosti i ekosustava kao osnove za život, prepoznajući međuovisnost i pravo svih ljudi, uključujući budućih generacija, na prirodu, osobito provedbom strogih standarda transparentnosti, javnog sudjelovanja i pristupa pravosuđu u skladu s Aarhuškom konvencijom i međunarodnim pravom; u tom kontekstu, i s obzirom na činjenicu da se najteže posljedice za ekosustave javljaju u zemljama u razvoju, smatra nužnim boriti se protiv svih oblika ekološke štete na ekosustavima, uključujući u svim trećim zemljama s kojima surađuje EU i u okolišima o kojima ovise siromašni te istražiti prema potrebi relevantnost i interes za odobravanje prava na prirodu;
9. duboko je zabrinut zbog velikog nedostatka podataka, pokazatelja i financijskih sredstava potrebnih za zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti, kao i zbog nedosljednosti u izvještavanju i praćenju financijskih sredstava uloženi u biološku raznolikost; podsjeća na to da je uspostava posebnih, mjerljivih i kvantitativnih ciljnih vrijednosti i ciljeva za razdoblje nakon 2020. nužna za poboljšanje mogućnosti praćenja napretka;
10. pozdravlja afričku inicijativu „Veliki zeleni zid” i poziva Komisiju da podrži taj projekt;
11. poziva EU i njegove države članice da ulože više truda u bolju procjenu i vrednovanje biološke raznolikosti i usluga ekosustava te da uzmu u obzir te vrijednosti pri donošenju odluka;
12. pozdravlja činjenicu da će Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI)-Globalna Europa pridonijeti općem cilju biološke raznolikosti temeljem višegodišnjeg financijskog okvira (VFO); ističe da su planiranje, nadzor i praćenje instrumenta NDICI-Globalna Europa ključni za ostvarivanje globalnih ciljeva EU-a u pogledu biološke raznolikosti; podsjeća na to da bi instrument NDICI-Globalna Europa trebao pridonijeti nastojanju da se 7,5 % godišnje potrošnje temeljem VFO-a odnosi na ciljeve biološke raznolikosti 2024., a 10 % godišnje potrošnje temeljem MFF-a ciljevima biološke raznolikosti od 2026. nadalje; poziva na učinkovitu primjenu načela nenanošenja znatne štete u rashodima i programima EU-a; poziva na unapređenje okvira izvještavanja i praćenja vanjske politike EU-a o biološkoj raznolikosti, među ostalim putem detaljnih odredbi o ciljevima i pokazateljima biološke raznolikosti; poziva, u širem smislu, EU i njegove države članice na promidžbu istraživanja i inovacija u pogledu očuvanja i zaštite biološke raznolikosti i poljoprivredno-prehrambenih rješenja za ostvarivanje ključnih dobrobiti za razvoj, čime pomaže u provedbi ciljeva održivog razvoja;
13. žali zbog činjenice da je vanjski proračun EU-a za potporu biološke raznolikosti i dalje prilično malen u usporedbi s proračunom namijenjenim za politike u području klimatskih promjena; poziva na učinkovito povećanje sredstava za zaštitu biološke raznolikosti, u skladu s dogovorom o VFO-u, kao i na pružanje tehničke pomoći za razvoj dodatnih alata za mobilizaciju resursa radi odgovora na globalne obveze u pogledu biološke raznolikosti; naglašava potrebu za praćenjem, prijavljivanjem i postupnim ukidanjem subvencija štetnih za okoliš i njihova usmjeravanja prema aktivnostima prihvatljivima za okoliš, u skladu s Programom 2030. i odgovarajućim

međunarodnim Konvencijama i obvezama; poziva da se značajni udio službene razvojne pomoći EU-a posvećene djelovanju u području klime usmjeri za podržavanje sporednih koristi od očuvanja biološke raznolikosti prilikom ublažavanja i prilagodbi klimatskim promjenama;

14. poziva EU da donese zakonski propis o obveznoj dužnoj pažnji kako bi poduzeća i njihovi financijeri bili izravno odgovorni za to da njihov uvoz nije kompromitiran zloupotrebom ljudskih prava, kao što su otimanje zemljišta i degradacija okoliša (uključujući krčenje šuma i gubitak biološke raznolikosti); u širem smislu, poziva EU da od poduzeća i financijskih institucija zahtijeva da pojačaju svoju posvećenost biološkoj raznolikosti, na primjer kroz snažne i obvezne odredbe o procjeni učinka, upravljanju rizikom, otkrivanju i obvezama vanjskog izvještavanja; poziva OECD na razvoj niza praktičnih aktivnosti vezanih uz dubinsku analizu i biološku raznolikost kako bi podržao napore koje ulažu poduzetnici;
15. pozdravlja predanost Komisije izradi zakonodavnog prijedloga o obveznoj dužnoj pažnji u pogledu ljudskih prava i okoliša za poduzeća u svojim lancima opskrbe; preporučuje da se tim zakonodavnim prijedlogom podrži i olakša razvoj zajedničkih metodologija za mjerenje učinaka klimatskih promjena i učinaka na okoliš; naglašava važnost učinkovitog, svrsishodnog i informiranog savjetovanja svih zahvaćenih ili potencijalno zahvaćenih dionika, kao što su borci za ljudska prava i zaštitu okoliša, civilno društvo, sindikati te autohtoni narodi i lokalne zajednice; žali što je provedba UN-ova okvira za zaštitu, poštovanje i pomoć te Vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima u vezi s pravima autohtonih naroda i zemljišnim pravima vrlo nedostatna; ponovno poziva EU da konstruktivno sudjeluje u radu Vijeća UN-a za ljudska prava o međunarodnom pravno obvezujućem instrumentu za uređivanje, u međunarodnom pravu ljudskih prava, aktivnosti transnacionalnih korporacija i drugih poslovnih poduzeća, koji bi trebao uključivati posebne standarde za zaštitu autohtonih naroda;
16. ponavlja svoj zahtjev da Komisija hitno predstavi prijedlog pravnog okvira EU-a za zaustavljanje i poništavanje globalnog krčenja šuma koje je uzrokovao EU putem kojeg se poduzećima nameće obveza provedbe dubinske analize radi osiguravanja da proizvodi stavljeni na tržište nisu povezani s kršenjem šuma, konverzijom prirodnih ekosustava i kršenjem prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica;

Usklađenost politika radi razvoja

17. podsjeća na to da djelotvornost vanjske politike EU-a za biološku raznolikost ovisi o usklađenosti politika za biološku raznolikost s drugim ključnim vanjskim politikama EU-a, kao što su trgovina i dogovori o ulaganju;
18. primjećuje da su iz izvješća IPBES-a o globalnoj procjeni biološke raznolikosti i usluga ekosustava iz 2019. vidljive granice pristupa zaštiti biološke raznolikosti kroz prostorni razmjernost zaštićenih područja na kopnu i moru, a koje objašnjavaju neke od malog broja djelomično postignutih ciljeva u pogledu biološke raznolikosti iz Aihija;
19. naglašava činjenicu da je biološka raznolikost u središtu mnogih gospodarskih aktivnosti, naročito onih vezanih uz ratarstvo i stočarstvo, šumarstvo, ribarstvo i mnoge oblike turizma koji se izravno temelje na prirodi i zdravim ekosustavima; poziva EU da biološku raznolikost i usluge ekosustava uključi u sva povezana područja politike, točnije, poljoprivredu, ribarstvu, šumarstvu, energetiku, rudarstvo, trgovinu, turizam i

klimatske promjene, kao i u politike i aktivnosti razvoja i smanjenja siromaštva, te da potiče inovativne i provedive načine rješavanja gubitka biološke raznolikosti uz istovremeno osiguravanje zdrave, sigurne, dostupne i cjenovno pristupačne hrane za sve;

20. s dubokom zabrinutošću primjećuje da je potrošnja u Uniji odgovorna za oko 10 % svjetskog udjela krčenja šuma, osobito zbog ovisnosti o uvozu poljoprivrednih proizvoda kao što su palmino ulje, meso, soja, kakao, kava, kukuruz, drvene sirovine i guma; ponovno poziva Komisiju da 2021. podnese prijedlog pravnog okvira EU-a za zaustavljanje i preokretanje trenda globalnog krčenja šuma koje potiče EU tako što će se zajamčiti da obrasci tržišta i potrošnje EU-a ne utječu negativno na šume i biološku raznolikost u zemljama u razvoju, uzimajući u obzir lančani učinak navedenog na njihovo stanovništvo; poziva EU na podržavanje tih zemalja u provedbi održivosti prehranbenih sustava kroz stvaranje kratkih lanaca opskrbe, razvoj poljoprivredne ekologije, podržavanje malih poljoprivrednika, osiguravajući pritom prava na zemljište i prava lokalnih zajednica;
21. poziva EU da promiče održive poljoprivredne prakse radi zaštite i obnove svjetskih šuma u okviru svoje međunarodne razvojne aktivnosti, naročito pazeći na održivo upravljanje vodenim resursima, obnovu degradiranog zemljišta i zaštitu i obnovu biološki raznolikih područja s velikim potencijalom usluga ekosustava i ublažavanja klimatskih promjena: poziva EU da uloži više truda u provedbu svojeg Akcijskog plana za izvršavanje zakonodavstva, upravljanje i trgovinu u području šuma (FLEGT), a naročito sporazuma o dobrovoljnom partnerstvu, kako bi se smanjila potražnja za nezakonitim drvom i povezana trgovina, te da učvrsti prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica na koje utječe sječa šume;
22. podsjeća na to da rastuća potražnja EU-a za drvom za upotrebu u materijalima, energetici i biogospodarstvu premašuje ograničenja u pogledu njegovih zaliha, čime se povećava rizik od uvoza povezanog s krčenjem šuma, jagne za zemljištem, prisilnog raseljavanja i kršenja prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica; ponavlja da politika EU-a o bioenergiji treba zadovoljavati stroge ekološke i socijalne kriterije;
23. ističe da ulaganje u poljoprivredu, šumarstvo ili ribarstvo ili u pothvate koji utječu na tlo, pašnjake, šume, vodu ili more uz potporu EU-a mora biti u skladu s, među ostalim, Dobrovoljnim smjernicama o odgovornom upravljanju u poljodjelstvu, ribarstvu i šumarstvu u kontekstu nacionalne sigurnosti opskrbe hranom koje je izdao Odbor FAO-a za svjetsku sigurnost opskrbe hranom i Načelima za odgovorno ulaganje u poljoprivredu i prehrambene sustave Odbora FAO-a za svjetsku sigurnost opskrbe hranom radi zaštite ekosustava i sprečavanja gubitka biološke raznolikosti.
24. poziva na to da u novom NDICI-ju zaštita i obnova šuma te obrana biološke raznolikosti budu prioriteti; naglašava da šume mogu razviti svoje potpune funkcije za klimu i okoliš ako se njima održivo upravlja;
25. naglašava da se zaštita bioraznolikosti i ublažavanje klimatskih promjena međusobno automatski ne podržavaju; poziva na reviziju Direktive o uporabi energije iz obnovljivih izvora kako bi se uskladila s međunarodnim obvezama EU-a u okviru Programa održivog razvoja do 2030., Pariškog sporazuma i Konvencije o biološkoj raznolikosti koja, među ostalim, podrazumijeva uvođenje kriterija socijalne održivosti i uzimanje u

obzir rizika od jagme za zemljištem; u tu svrhu naglašava da bi Direktiva o uporabi energije iz obnovljivih izvora trebala biti usklađena s međunarodnim standardima o pravu posjeda, tj. Konvencijom ILO-a br. 169 i Dobrovoljnim smjernicama o posjedu zemljišta i Načelima za odgovorno ulaganje u poljoprivredu i prehrambene sustave Odbora FAO-a za svjetsku sigurnost opskrbe hranom;

Poljoprivreda i ribarstvo

26. podsjeća na to da poljoprivredno-prehrambeni sustavi i mali zemljoposjednici ovise o biološkoj raznolikosti i imaju značajan utjecaj na nju; naglašava da je za učinkovito uključivanje biološke raznolikosti u poljoprivredu potrebno osigurati financijske poticaje kao i dobrovoljne i regulatorne aktivnosti kojima se poljoprivrednike potiče na uvođenje i primjenu koristi od biološke raznolikosti i zaštite okoliša kroz edukacije, upotrebu tehnologija i inovacije, kao i dobre prakse održive poljoprivrede što podrazumijeva, među ostalim, obnovu ograničenih vodnih resursa i rješavanje problema degradacije i dezertifikacije zemljišta; naglašava da u skladu s načelom usklađenosti politika radi razvoja, treba utvrditi subvencije štetne za okoliš i postupno ih ukinuti u skladu s odlukama donesenima na razini EU-a; poziva na obvezne *ex ante* i *ex post* procjene utjecaja na okoliš povezanog ulaganja uz potporu EU-a; u tu svrhu poziva EU da pojača financijsku i tehničku podršku koju pruža zemljama u razvoju;
27. podsjeća na činjenicu da je jedinstveni kapacitet agroekologije za uspostavu ravnoteže između gospodarske, ekološke i socijalne dimenzije održivosti prepoznat u ključnim izvješćima Međuvladinog panela za klimatske promjene i Međuvladine platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava, te u Međunarodnoj procjeni poljoprivredne znanosti i tehnologije za razvoj, koju su predvodile Svjetska banka i Organizacija UN-a za hranu i poljoprivredu; inzistira na tome da vanjsko financiranje EU-a za poljoprivredu treba biti u skladu s transformativnom prirodom Programa 2030., Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti; smatra da bi stoga trebalo dati prednost ulaganjima u usjeve koji su prilagođeni lokalnim uvjetima i koji osiguravaju učinkovitu upotrebu resursa, te u agroekologiju, agrošumarstvo i diversifikaciju usjeva;
28. podsjeća na to da je upotreba genetički modificiranog sjemena obuhvaćena patentima zbog čega su ugrožena prava malih poljoprivrednika i autohtonih naroda na čuvanje, upotrebu, razmjenu i prodaju svojeg sjemena, što je uključeno u međunarodne sporazume kao što su Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu (ITPGRFA), Deklaracija UN-a o pravima autohtonih naroda (UNDRIP) i Deklaracija UN-a o pravima seljaka i ostalih osoba koje rade u ruralnim područjima (UNDRIP); podsjeća na to da se genetski modificirani usjevi često povezuju s intenzivnom upotrebom herbicida; poziva Komisiju i države članice da uzmu u obzir obveze Unije temeljem međunarodnih sporazuma i da osiguraju da se razvojna pomoć ne upotrebljava za promidžbu tehnologija genetske modifikacije u zemljama u razvoju;
29. podsjeća na to da je pospješivanje raznolikosti sjemenja i usjeva prelaskom na otporne vrste ključno za izgradnju otpornosti poljoprivrede, prilagodbu na promjenjive uvjete kao što su klimatske promjene, gubitak biološke raznolikosti, nove zoonotske bolesti, štetočine, suše ili poplave, uzimajući u obzir potražnju za hranom i sigurnost opskrbe hranom u zemljama u razvoju; poziva Komisiju da podrži, u djelokrugu svojih politika razvojne pomoći i trgovine i ulaganja, poljoprivredu koja je usklađena s odredbama

ugovora ITPGRFA kojim se štite prava malih poljoprivrednika na održavanje, kontrolu, zaštitu i razvoj vlastitog sjemena i tradicionalnog znanja (uključujući financijski i tehnički u odnosu na osnivanje banki sjemena radi očuvanja i razmjene tradicionalnog sjemena, kao i u okviru sporazuma o slobodnoj trgovini); naglašava da sustav Unije za zaštitu novih biljnih sorti (sustav UPOV) ne odgovara interesima zemalja u razvoju u kojima prevladavaju sustavi u kojima sjemenom upravljaju poljoprivrednici (sektor neslužbenog sjemena) i prakse čuvanja, upotrebe, razmjene i prodaje sjemena; apelira na EU da promiče sustav neslužbenog sjemena i reformira sustav UPOV na način koji bi malim zemljoposjednicima omogućio upotrebu sačuvanog sjemena i uvođenjem mehanizma pravedne podjele koristi; podsjeća na to da je Komisija posvećena davanju prednosti učinkovitim uvođenju Konvencije o biološkoj raznolikosti u sporazume o trgovini i ulaganju, te potiče EU da podrži razvoj vrsti sjemena koje su prilagođene lokalnim uvjetima i sjemena koje čuvaju poljoprivrednici, štiteći prava poljoprivrednika na održavanje genetskih resursa u svrhu sigurnosti opskrbe hranom i prilagodbe klimatskim promjenama;

30. poziva EU da podrži sustave prava intelektualnog vlasništva kojima se unapređuje razvoj lokalno prilagođenih vrsta sjemena i sjemena koje su sačuvali poljoprivrednici;
31. podsjeća na to da neodržive prakse u poljoprivredi i šumarstvu, kao što su prekomjerno povlačenje vode i onečišćenje opasnim kemikalijama, uzrokuju značajnu degradaciju okoliša i gubitak biološke raznolikosti; poziva EU da podrži zemlje u razvoju u njihovim nastojanjima da ojačaju propise o riziku od pesticida, ocijene i usklade svoje registracije pesticida s Međunarodnim kodeksom ponašanja pri upravljanju pesticidima, uključujući putem suradnje južnih zemalja, da intenzivira istraživanje i obrazovanje o alternativama pesticidima i pojača njihova ulaganja u poljoprivedno-ekološke i organske prakse i proizvodnju, uključujući održive prakse navodnjavanja i upravljanja vodom; osim toga, poziva EU da zaustavi izvoz svih proizvoda za zaštitu usjeva koji su zabranjeni u EU-u, u skladu s nastojanjem EU-a na usklađenosti politika radi razvoja, zelenim planom, načelom nenanošenja štete i Rotterdamskom konvencijom iz 1998.; poziva Komisiju na poduzimanje mjera u svrhu zabrane izvoza iz EU-a opasnih tvari koje su zabranjene u EU-u; poziva Komisiju da osigura da izvezeni proizvodi ispunjavaju iste standarde koje zahtijevaju europski proizvođači, izbjegavajući na taj način opasne tvari koje nisu dozvoljene u EU-u i osiguravajući jednake uvjete diljem svijeta;
32. s obzirom na to da tehnologije genskog pogona, kao što je slučaj s genetski modificiranim komarcima za kontrolu vektorski prenosivih bolesti, predstavljaju ozbiljnu i novu prijetnju za okoliš i prirodu, uključujući ireverzibilne promjene u prehrambenim lancima i ekosustavima, kao i gubitak biološke raznolikosti o kojoj ovisi životni prihodi najsiriomašnjeg dijela svjetskog stanovništva; ponavlja svoju zabrinutost zbog novih pravnih, ekoloških, biosigurnosnih i upravljačkih izazova koji bi mogli proizaći iz ispuštanja genetski modificiranih organizama za pogon gena u okoliš, među ostalim u svrhu očuvanja prirode; ponavlja da je potrebno tražiti i dobiti slobodni, prethodni i informirani pristanak autohtonih naroda i lokalnih zajednica prije uvođenja novih tehnologija koje mogu utjecati na njihovo tradicionalno znanje, inovacije, prakse, životne prihode i upotrebu zemljišta, resursa i vode; naglašava da se to mora učiniti prije uvođenja novih tehnologija na participativan način koji uključuje sve zajednice na koje se to potencijalno odnosi; s obzirom na to da tehnologije genskog pogona uzrokuju zabrinutost zbog nepredvidivosti njihova ponašanja, i s obzirom na to da bi organizmi

za pogon gena u okoliš mogli postati invazivne vrste sami po sebi, smatra da ne bi trebala biti dozvoljena nikakva ispuštanja genetski modificiranih organizama za pogon gena, uključujući u svrhu očuvanja prirode, u skladu s načelom opreznosti;

33. podsjeća na to da je očuvanje, obnova i održivo upravljanje morskim ekosustavima ključno za strategije ublažavanja klimatskih promjena, uz osiguravanje poštivanja prava i životnih prihoda malih ribara i obalnih zajednica; naglašava da Posebno izvješće IPCC-a o oceanima i kriosferi u kontekstu klimatskih promjena pruža dokaze o koristima kombiniranja znanstvenih spoznaja s lokalnim i autohtonim znanjem radi jačanja otpornosti; apelira na EU da razvije pristup upravljanju oceanima temeljen na ljudskim pravima;
34. naglašava da oko 3 milijarde ljudi diljem svijeta ovisi o ribarskim proizvodima kao primarnom izvoru proteina; naglašava da prekomjerni ribolovni kapacitet u okviru međunarodne trgovine ribom, kao što je slučaj sa žutoperajnom tunom u vodama Sejšela, ugrožava sigurnost opskrbe hranom obalnih zajednica i morskih ekosustava u zemljama u razvoju; podsjeća na posvećenost EU-a načelu usklađenosti politika radi razvoja i dobrog upravljanja; zauzima stav da sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu treba unaprijediti kako bi postali doista održivi, bili u skladu s najboljim dostupnim znanstvenim savjetima i uzimali u obzir kumulativne učinke različitih sporazuma o ribarstvu koji su na snazi; poziva EU da podrži aktivnosti održivog ribarstva u zemljama u razvoju u cilju obnove i zaštite morskih i obalnih ekosustava; naglašava važnost nastavljanja i intenziviranja borbe protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribarstva, povećanjem kazni za povezane kriminalne radnje i namijenjivanjem sredstava za tu svrhu,
35. poziva Komisiju da podrži osnivanje globalnog programa za izgradnju kapaciteta za upotrebu i upravljanje biološkom raznolikošću tla i globalnog opservatorija za biološku raznolikost tla. poziva Komisiju da podrži stalna nastojanja Odbora FAO-a za genetske resurse za hranu i poljoprivredu u pogledu općeg akcijskog plana kojime se želi riješiti smanjenje biološke raznolikosti za hranu i poljoprivredu i poticati održivo upravljanje hranom i poljoprivredom;
36. naglašava činjenicu da životni prihodi malih ribara izravno ovise o biološkoj raznolikosti obale i mora; naglašava da svjetske oceane i obale jako ugrožavaju, na primjer, neodržive ribarske prakse, brze klimatske promjene, onečišćenje s kopna koje dopire do mora i oceana, onečišćenje mora, degradacija oceana, eutrofikacija i zakiseljavanje; apelira na EU i njegove države članice da poduzmu sve potrebne mjere u svrhu holističkog rješavanja temeljenih uzroka onečišćenja mora i osiromašenja ribljih stokova zauzimanjem sveobuhvatnog i cjelovitog pristupa kojime se uzima u obzir vanjski utjecaj svih sektorskih politika EU-a, uključujući onečišćenje mora kao posljedica njegove poljoprivredne politike, radi učinkovitog odgovora na međunarodne obveze EU-a u pogledu biološke raznolikosti i klimatskih promjena;
37. skreće pozornost na važnost morskih resursa za ispunjavanje osnovnih ljudskih potreba u zemljama u razvoju; poziva na priznavanje oceana kao globalnog zajedničkog resursa u cilju doprinosa ispunjavanju ciljeva održivog razvoja u zemljama u razvoju i osiguravanja učinkovite zaštite; poziva Komisiju da u skladu s time na međunarodnim multilateralnim forumima, kao što su regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, zagovara ambiciozan model upravljanja biološkom raznolikošću mora i morskim

genetskim resursima izvan nacionalne nadležnosti; osim toga, naglašava potrebu za uvođenjem cjelovitog pristupa temeljenog na ekosustavu u sve sektore plavog gospodarstva, na temelju znanosti; naglašava u skladu s time da su države dužne suzdržati se od poduzimanja mjera, uključujući velike razvojne projekte, koji bi mogli negativno utjecati na životne prihode, teritorije ili prava pristupa malih kopnenih i morskih ribara ako nisu dobile njihov slobodni, prethodni i informirani pristanak te osigurati da sudovi štite ta prava; naglašava da treba provoditi ex ante procjene projekata ekstraktivne industrije, naročito kako bi se procijenili mogući negativni utjecaji na ljudska prava lokalnih ribarskih zajednica;

Trgovina

38. naglašava odgovornost EU-a da smanji neizravne uzroke gubitka biološke raznolikosti sustavnim uključivanjem biološke raznolikosti i zaštitnih mjera protiv otimanja zemljišta u trgovinske pregovore i dijaloge sa zemljama u razvoju;
39. poziva Komisiju da na temelju sveobuhvatnih, pouzdanih znanstvenih podataka i metodologija evaluacije, uz pomoć procjena učinka na održivost, procijeni učinke trgovinskih sporazuma na krčenje šuma, gubitak biološke raznolikosti i ljudska prava;
40. naglašava da se, prema FAO-u, izgubi ili baci oko trećine globalne hrane, pri čemu se oko trećine ubrane hrane izgubi ili tijekom prijevoza ili u lancu pretvorbe; poziva EU i njegove države članice da promiču prakse kojima se smanjuje globalni gubitak i bacanje hrane i da štite prava zemalja u razvoju na prehranbenu neovisnost kao način postizanja prehranbene sigurnosti, smanjenja siromaštva, te uključivih, održivih i pravednih lanaca opskrbe i lokalnih i regionalnih tržišta, posvećujući posebnu pažnju obiteljskoj poljoprivredi u cilju osiguravanja opskrbe cjenovno pristupačnom i dostupnom hranom; poziva, u skladu s time, na davanje prednosti lokalnoj proizvodnji i potrošnji kojima se podržavaju mali poljoprivrednici, osobito u korist žena i mladih, osigurava otvaranje novih radnih mjesta, jamče pravedne cijene za proizvođače i potrošače, te smanjuje ovisnost država o uvozu i osjetljivost, osobito zemalja u razvoju, na međunarodne fluktuacije cijena;
41. primjećuje da poglavlja sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a koja se odnose na održivi razvoj nisu učinkovito provediva; traži Komisiju da ojača poglavlja koja se odnose na održivi razvoj u kontekstu sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a, osobito u pogledu odredbi u vezi s biološkom raznolikosti; naglašava da, kako bi bile učinkovito provedive, odredbe vezane uz biološku raznolikost i ciljevi vezani uz zaštitu okoliša iz sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a moraju biti jasni i konkretni, a njihova provedba provjerljiva; poziva Komisiju da razmotri, u okviru predstojeće revizije akcijskog plana u 15 točaka, dodjelu dodatnih aktivnosti i resursa kako bi se omogućila učinkovita provedba poglavlja o održivom razvoju, primjenjujući načelo usklađenosti politika u interesu održivog razvoja;
42. ističe da EU već uključuje odredbe koje su vezane uz biološku raznolikost, a nisu uz trgovinu, u trgovinske sporazume, uz napomenu da se mogu uzeti u obzir primjenjiva, mjerljiva i realistična jamstva;
43. ističe da je zbog međunarodne trgovine smanjena biološka raznolikost kultiviranih usjeva i životinja iz uzgoja; poziva na cjelovitu procjenu izravnog i neizravnog učinka sporazuma EU-a o slobodnoj trgovini na biološku raznolikost;

44. poziva Komisiju da pažljivo razmotri svoju trgovinsku politiku, naročito svoje sporazume o gospodarskom partnerstvu, kako bi bila sigurna da nije u suprotnosti s načelima usklađenosti politika radi razvoja, Pariškim sporazumom i zelenim planom; traži Komisiju i Vijeće da ne sklapaju nove sporazume o slobodnoj trgovini koji bi mogli pridonijeti intenziviranju krčenja šuma i gubitka biološke raznolikosti na svjetskoj razini;

Javno zdravlje

45. naglašava da propadanje biološke raznolikosti i ekosustava ima i izravne i neizravne učinke na javno zdravlje;
46. primjećuje da bi raznolika prehrana s globalnim usklađivanjem umjerenim razinama konzumacije kalorija i mesa poboljšala zdravlje i sigurnost opskrbe hranom u mnogim područjima i značajno smanjila utjecaje na biološku raznolikost;
47. naglašava povezanost između gubitka biološke raznolikosti i porasta zoonotskih patogena; podsjeća na to da rizik od pandemije pogoršavaju antropogene promjene zbog kojih divlje životinje, stoka i ljudi dolaze u bliži kontakt, a to su primjerice promjene u upotrebi zemljišta, krčenje šuma, širenje i intenziviranje poljoprivrede, te zakonita i nezakonita trgovina i konzumacija divlje flore i faune, kao i demografski pritisak; podsjeća na to da je ekološka obnova ključna za provedbu pristupa „Jedno zdravlje”; naglašava, u širem smislu, da je pandemija bolesti COVID-19 ukazala na važnost prepoznavanja intrinzične povezanosti između ljudskog zdravlja, zdravlja životinja i biološke raznolikosti; naglašava u skladu s time važnost pristupa „Jedno zdravlje” i posljedičnu potrebu za stavljanjem snažnijeg naglaska na zdravstvenu skrb, sprečavanje bolesti i pristup lijekovima u zemljama u razvoju, osiguravajući usklađenost politika u pogledu trgovine, zdravlja, istraživanja i inovacija s ciljevima razvojne politike; poziva Komisiju, u suradnji s Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti, da pojačaju aktivnosti EU-a protiv pandemije i drugih zdravstvenih prijetnji, uzimajući u obzir poveznice između pandemija zoonotskih bolesti i gubitka biološke raznolikosti, u skladu s novim prijedlogom Komisije o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju, nadovezujući se na suradnju s partnerskim zemljama EU-a radi smanjenja rizika od budućih pandemija zoonotskih bolesti, te da podrže izradu međunarodnog ugovora o pandemijama pod SZO-om;
48. podsjeća na to da se većina lijekova koji se koriste za zdravstvenu skrb i prevenciju bolesti ne bi mogla proizvesti bez biološke raznolikosti, osobito biljaka iz cijelog svijeta, dok se mnogi važni terapeutici temelje na autohtonom znanju i tradicionalnoj medicini;
49. upozorava na izazove koji se javljaju u zemljama u razvoju zbog prava intelektualnog vlasništva na genetske resurse i tradicionalno znanje u pogledu pristupa lijekovima, proizvodnje generičkih lijekova i pristupa poljoprivrednika sjemenu;
50. ističe da treba osigurati pravednu i jednaku podjelu koristi od genetskih resursa prirode i naglašava potrebu za usklađenošću međunarodnih sporazuma u tom pogledu; naglašava da propisi usvojeni radi zaštite genetskih resursa i povezanog tradicionalnog znanja moraju biti u skladu s međunarodnim obvezama promidžbe i poštivanja prava autohtonih naroda, kako je sadržano u Deklaraciji UN-a o pravima autohtonih naroda iz 2007. i Konvenciji ILO-a br. 169 o autohtonim i plemenskim narodima iz 1989.;

naglašava potrebu da se otkrije podrijetlo genetskih resursa tijekom patentnog postupka, ako je poznato, u skladu s Direktivom 98/44/EZ¹²; poziva Komisiju da nastoji na izradi pravila SZO-a usklađenima s Protokolom iz Nagoye uz Konvenciju UN-a o biološkoj raznolikosti radi učinkovitog sprečavanja biopirastva;

Autohtoni narodi i lokalne zajednice

51. naglašava činjenicu da je u globalnoj procjeni IPBES-a istaknuta važnost autohtonih naroda i lokalnih zajednica za globalno očuvanje biološke raznolikosti i upravljanje ekosustavima; žali zbog činjenice da se autohtono znanje, unatoč velikom potencijalu, ne koristi učinkovito, a u pravne, političke i institucionalne okvire mnogih država još uvijek nije uključeno izričito priznavanje autohtonih i plemenskih naroda kao i njihovih prava, te je uvođenje autohtonog znanja i dalje veliki problem;
52. naglašava da nomadski stočari i ostali korisnici zemljišta temeljeni na prirodi na pašnjacima i prirodnim travnjacima pridonose očuvanju održive upotrebe prirodne i domaće biološke raznolikosti.
53. naglašava brojne optužbe za masovna kršenja prava autohtonih naroda u izvješćima posebnog izvjestitelja UN-a za prava autohtonih naroda, koja proizlaze iz, na primjer, povećanog vađenja minerala, razvoja projekata obnovljive energije, širenja agroposlovanja, razvoja mega infrastrukture i mjera očuvanja;
54. poziva EU i njegove države članice da pojačaju nadzor nad projektima koje financira EU i trgovinskim sporazumima kako bi spriječili i otkrili zloupotrebu ljudskih prava i omogućili djelovanje protiv takvih zloupotreba, posvećujući posebnu pažnju onim projektima i sporazumima koji mogu utjecati na zemljišta, teritorije ili prirodne resurse autohtonih naroda i lokalnih zajednica, uključujući situacije u kojima je uključeno stvaranje zaštićenog područja ili širenje bilo kojeg takvog područja; naglašava da bi mehanizam održivog razvoja trebao biti usmjeren na financiranje projekata koji koriste onima koji su najosjetljiviji na učinke klimatskih promjena i gubitak biološke raznolikosti i koji bi trebali proći procjenu učinka na ljudska prava, s time da bi samo projekti s pozitivnim učincima ispunjavali uvjete za registraciju; ustraje u tome da sve aktivnosti financijskih institucija EU-a u zemljama u razvoju, posebno Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj moraju biti u skladu s klimatskim obvezama EU-a i primjenjivati pristup temeljen na pravima; poziva na ojačavanje i produbljenje mehanizama za podnošenje pritužbi predmetnih banaka za pojedince i skupine čija su prava možda povrijeđena takvim aktivnostima te koja mogu imati pravo na pravni lijek;
55. podsjeća na dužnost država temeljem međunarodnog zakona da priznaju i zaštite prava autohtonih naroda na posjedovanje, izgradnju, kontrolu i upotrebu njihovih zajedničkih zemljišta i sudjelovanje u upravljanju i očuvanju njihovih prirodnih resursa; snažno potiče EU da se pobrine za primjenu pristupa temeljenog na pravima u svim projektima koji se financiraju u okviru službene razvojne pomoći s posebnim naglaskom na pravima nomadskih stočara, autohtonih naroda i lokalnih zajednica, uključujući priznavanje prava na samoodređenje i pristup zemljišnim pravima iz sporazuma o ljudskim pravima, posebice UNDRIP; naglašava potrebu za usklađenosti s načelom

¹²Direktiva 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 06. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma (SL L 213, 30.7.1998., str. 13.).

slobodnog, prethodnog i informiranog pristanka kako je navedeno u Konvenciji ILO-a br. 169 o autohtonim i plemenskim narodima iz 1989., uključujući u vezi sa svim odlukama koje se donose u vezi sa zaštićenim područjima kao i uspostavom mehanizama odgovornosti, pritužbi i pravne zaštite u slučaju kršenja prava autohtonih naroda, a posebice u kontekstu aktivnosti očuvanja; poziva države članice koje još nisu ratificirale Konvenciju ILO-a br. 169 da to učine; naglašava da Konvencija ILO-a br. 169 obvezuje sve države koje su je ratificirale na osmišljavanje usklađenog djelovanja radi zaštite prava autohtonih naroda;

56. naglašava i brojne optužbe za masovna kršenja prava boraca za zaštitu okoliša u izvješćima posebnog izvjestitelja UN-a za situaciju boraca za ljudska prava koji je osudio rastući broj napada, prijetnji smrću i ubojstava počinjenih protiv njih; podsjeća na obvezu država da zaštite borce za zaštitu okoliša i njihove obitelji od uznemiravanja, zastrašivanja i nasilja, kako je navedeno u međunarodnom pravu o ljudskim pravima, te da jamče njihove temeljne slobode; poziva EU na daljnje ulaganje u i jačanje posebnih mehanizama i programa zaštite za borce za ljudska prava u području zaštite okoliša, kao i za autohtone narode i lokalne zajednice, uključujući nastavak projekata ProtectDefenders.eu; naglašava potrebu za priznavanjem njihovih prava, znanja i iskustava u borbi protiv gubitka biološke raznolikosti i degradacije okoliša;
57. apelira na EU da osigura da se inicijativom NaturAfrica zaštite divlje životinje i s njima povezani ekosustavi u skladu s pristupom očuvanju utemeljenom na pravima koji zahtijeva slobodan, prethodni i informirani pristanak predmetnih autohtonih naroda i lokalnih zajednica, kao i organizacija civilnog društva koje ih podupiru; od EU-a traži pružanje tehničke i financijske pomoći u tom cilju;
58. potiče EU i njegove države članice na podržavanje afričke upravljačke arhitekture, a naročito Afričkog suda za ljudska prava i prava naroda radi provedbe Političkog okvira Afričke unije za stočarstvo u Africi i, u širem smislu, priznavanje prava nomadskih stočara i autohtonih naroda;
59. ističe da je osiguravanje prava posjeda preduvjet za djelotvorno uključivanje biološke raznolikosti u politike; međutim, primjećuje da je nepostojanje kolektivnih zemljišnih prava autohtonih naroda glavna prepreka za djelotvorno očuvanje koje se temelji na pravima;
60. podsjeća na to da prelazak na zeleno i digitalno gospodarstvo ima snažne implikacije za sektor rudarstva, te da je sve veća zabrinutost da će se rudarenje proširiti na osjetljive šumske krajolike i pridonijeti krčenju i degradaciji šuma; podsjeća na to da se 80 % šuma diljem svijeta nalazi unutar tradicionalnih zemljišta i teritorija autohtonih naroda; poziva EU i njegove države članice da ulože veći trud u poticanje odgovornih i održivih praksi rudarenja i na taj način ubrzaju svoj prelazak na kružno gospodarstvo; poziva osobito EU da za cijelu regiju razvije okvir za ekstraktivne industrije koji bi omogućavao sankcioniranje poduzeća koja krše ljudska prava i pružao pravnu zaštitu autohtonim narodima čija su prava prekršena; naglašava potrebu da se zabrani istraživanje i iskorištavanje minerala u svim zaštićenim područjima, uključujući nacionalne parkove i svjetsku baštinu;

Kaznena djela protiv okoliša

61. naglašava činjenicu da kaznena djela protiv okoliša predstavljaju globalnu prijetnju

očuvanju prirode, održivom razvoju, stabilnosti i sigurnosti;

62. naglašava da bi nezakonita trgovina divljom florom i faunom trebala biti klasificirana kao ozbiljan zločin u skladu s Konvencijom UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala kako bi se olakšala međunarodna suradnja, osobito u kontekstu u kojem trgovina i konzumacija divlje flore i faune predstavljaju značajan rizik od budućih pandemija;
63. poziva Komisiju da revidira Akcijski plan EU-a za suzbijanje nezakonite trgovine divljom florom i faunom radi suzbijanja nezakonite trgovine divljim vrstama; pozdravlja prijedlog mjera koje je objavila Komisija u cilju učinkovite zabrane trgovine slonovačom u EU-u; poziva Komisiju i države članice da u tom pogledu pokrenu međunarodne aktivnosti usmjerene na zaustavljanje potražnje za slonovačom i riješe temeljne uzroke krize krivolova, jačanjem suradnje s afričkim zemljama i njihove pomoći; poziva na reviziju Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava¹³ širenjem njezina područja primjene i uvođenjem posebnih odredbi za sankcije kako bi se osiguralo da kaznena djela protiv okoliša, uključujući nezakonito ribarstvo, kaznena djela protiv divljih životinja i šuma, budu prepoznata kao ozbiljna kaznena djela i sankcionirana na odgovarajući način, osobito u kontekstu organiziranog zločina, stvarajući na taj način snažna sredstva odvratanja;
64. apelira na zemlje potražnje ili opskrbe ili tranzitne zemlje u nezakonitoj trgovini divljom florom i faunom da intenziviraju svoju suradnju radi suzbijanja takve trgovine u cijelom lancu; apelira posebice na vlade zemalja opskrbe: i) da poboljšaju vladavinu prava i stvore djelotvorna sredstva odvratanja od te prakse jačanjem kriminalnih istraga, progona i kažnjavanja; ii) da donesu oštrije zakone u kojima se nezakonito trgovanje divljom faunom i florom određuje kao „ozbiljan zločin” koji zaslužuje jednak stupanj pozornosti kao drugi oblici transnacionalnoga organiziranoga kriminala; iii) da dodijele više sredstava za borbu protiv kriminala povezanoga s divljom faunom i florom, posebno kako bi se ojačalo provođenje zakona o divljoj fauni i flori, trgovinske kontrole, praćenje te carinsko otkrivanje i oduzimanje; iv) da se obvežu na politiku nulte tolerancije u pogledu korupcije;
65. primjećuje da kaznena djela protiv okoliša ugrožavaju sigurnost ljudi nanošenjem štete resursima koji su nužni za životne prihode, i na taj način dovode do nasilja i sukoba, potiču korupciju i uzrokuju drugu vrstu štete; apelira na EU da borbu protiv kaznenih djela protiv okoliša proglasi glavnim strateškim političkim prioritetom u okviru međunarodne pravosudne suradnje te na multilateralnim forumima, u prvom redu promicanjem usklađenosti s multilateralnim sporazumima o okolišu na temelju donošenja sankcija kao i razmjenom najboljih praksi i promicanjem širenja opsega djelovanja Međunarodnog kaznenog suda kako bi se obuhvatila kaznena djela protiv okoliša; poziva Komisiju i države članice da dodijele odgovarajuće financijske i ljudske resurse za sprečavanje, istragu i kazneni progon kaznenih djela protiv okoliša;
66. ističe da se međunarodno pravo razvilo na način da obuhvaća nove koncepte kao što su zajednička baština čovječanstva, održivi razvoj i buduće generacije, ali naglašava da ne postoji stalni međunarodni mehanizam za praćenje i pronalaženje rješenja za štete nastale u okolišu i njegovo uništenje koje mijenjaju globalna zajednička dobra ili usluge

¹³Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

ekosustava; poziva EU i države članice da u tu svrhu podrže promjenu paradigme kako bi se ekocid i pravo budućih generacija uvrstili u međunarodno pravo u području okoliša;

◦

◦ ◦

67. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiju.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	13.7.2021.
Rezultat konačnog glasovanja	+: 16 -: 1 0: 9
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Michèle Rivasi, Marc Tarabella, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Ewa Kopacz, Iskra Mihaylova, Marlene Mortler, Patrizia Toia

KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U NADLEŽNOM ODBORU

16	+
ID	Dominique Bilde, Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres Prijedlog odluke
Klub zastupnika Renew Europe	Charles Goerens, Iskra Mihaylova, Jan-Christoph Oetjen, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Pierfrancesco Majorino, Marc Tarabella, Patrizia Toia
GUE/NGL	Miguel Urbán Crespo
Zeleni/ESS	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

1	-
ID	Bernhard Zimniok

9	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
EPP	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ewa Kopacz, Marlene Mortler, Janina Ochojska

Legenda:

+ : glasovale su za

- : protiv

0 : suzdržan